

Readiness for the Promotion of Sila Thip Sub - district Administrative Organization to Be a Subdistrict Municipality in Chai Badan District, Lopburi Province

Suriya Hanphichai

Lecturer, Faculty of Humanity and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University

Received: July 3, 2018

Revised: October 21, 2018

Accepted: December 3, 2018

Corresponding Author: hanpichai@hotmail.com

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the readiness for the promotion of Sila Thip Sub - district Administrative Organization, Chai Badan District, Lopburi Province to be Sub-District Municipality; 2) study the relationship between organizational management efficiency and readiness for the promotion; and 3) propose a general guideline for efficient promotion of subdistrict administrative organizations as subdistrict municipalities. The author employed a mixed methods research design. Data were collected through a survey of 374 respondents, interviews of 19 local leaders and representatives from Sila Thip Subdistrict Administrative Organization, and group discussions of nine key informants. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation analysis, and content analysis.

Findings are as follows. 1) The overall of readiness for the promotion was at a high level. When considering each aspect, it was found that parts with the highest values were participation, public service, relationships with the community, and governance respectively. 2) Promotion readiness and management efficiency as a whole and in each aspect were statistically related in the same direction. The most relevant aspect was public service and governance with statistical significance at the 0.01 level. 3) The general guideline for the development of readiness consists of promoting knowledge to the population, encouraging participation at all levels, improving personnel capability, improving public service quality, and improving revenue collection efficiency.

Keywords: Promotion, sub-district municipality , sub-district administrative organization

ความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วน ตำบลศิลาทิพย์ อำเภอย้ายบด จังหวัดลพบุรี

สุริยะ หาญพิชัย

อาจารย์ประจำ, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ได้รับบทความ: 3 กรกฎาคม 2561 ปรับปรุงแก้ไข: 21 ตุลาคม 2561 ตอปรับตีพิมพ์: 3 ธันวาคม 2561

Corresponding Author: hanpichai@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ อำเภอย้ายบด จังหวัดลพบุรี 2) ศึกษาความสัมพันธ์ประสิทธิภาพการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาความพร้อมในการยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เขียนใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากประชาชน จำนวน 374 คน แบบสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น และบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ จำนวน 19 คน และการประชุมกลุ่มสนทนากับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) ความพร้อมการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วม รองลงมาคือ ด้านการจัดบริการสาธารณะ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และด้านการจัดการปกครอง 2) ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์กับประสิทธิภาพการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดคือ ด้านการจัดบริการสาธารณะกับการบริหารจัดการองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) แนวทางการพัฒนาความพร้อมในการยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ส่งเสริมความรู้แก่ประชาชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกระดับ พัฒนาความสามารถของบุคลากรพัฒนาคุณภาพการให้บริการ และพัฒนาการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ความพร้อมในการยกฐานะ , การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล , องค์การบริหารส่วนตำบล

บทนำ

จากสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ตลอดจนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับเทศบาลเป็นอย่างมาก ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งมีความต้องการในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลเพื่อที่จะได้รับการจัดสรรงบประมาณและเงินอุดหนุนจากรัฐบาลในอัตราที่เพิ่มมากขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่องตลอดจนสามารถตอบสนองความต้องการและการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้มากขึ้น อีกทั้งยังสามารถจัดบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ตลอดจนดูแลทุกข์สุขของประชาชนได้อย่างทั่วถึง (จิรศักดิ์ บางท่าไม้, 2556 ; ฉัตรสมุน พุทธิมิญญู และสิริพันธ์ พลรบ, 2558) เนื่องจากอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลนั้นมีมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบกับพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 ได้บัญญัติไว้ว่าเมื่อท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาลให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนครได้ เนื่องจากเทศบาลถือว่าเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญ และใช้ในการบริหารเมืองเป็นหลัก หลายประเทศประสบความสำเร็จในการใช้การปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาล เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปกครองประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย สำหรับสังคมไทยเทศบาลเป็นรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในเขตชุมชนเมืองที่ใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2476 โดยกำหนดให้เทศบาลเป็นองค์กรบริหารรูปแบบหนึ่งของราชการบริหารท้องถิ่น พร้อมกับการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ซึ่งถือเป็นกฎหมายฉบับแรกว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารปกครองของเทศบาล และได้มีการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวอยู่เป็นระยะ ได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ขึ้นมาแทนกฎหมายเก่าทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรก เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลไว้ 3 ประการ (สุกัญญา อินทนิชดัจญ์, 2558 : 3) คือ จำนวนของประชากรในท้องถิ่นนั้น ความเจริญทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยพิจารณาจากการจัดเก็บรายได้ตามที่กฎหมายกำหนดและงบประมาณรายจ่ายในการดำเนินกิจการของท้องถิ่น และ ความสำคัญทางการเมืองของท้องถิ่น โดยพิจารณาถึงศักยภาพของท้องถิ่นนั้นว่าจะสามารถพัฒนาความเจริญได้รวดเร็วมากน้อยเพียงใด

ดังนั้น การปรับเปลี่ยนฐานะขององค์กรให้ใหญ่ขึ้นเพื่อรับรองอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในรูปแบบเทศบาลตำบลที่มากขึ้นจึงเป็นหนทางในการกระจายอำนาจแก่ท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความเจริญเติบโตของตำบลที่เพิ่มขึ้น รวมถึงเงินงบประมาณในการพัฒนาที่จะเพิ่มขึ้นด้วย จนทำให้หลายองค์การบริหารส่วนตำบลพยายามที่จะยกฐานะตนเองให้เป็นเทศบาลตำบล ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานสามารถสนองตอบความต้องการ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างครอบคลุม รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้นยิ่งกว่าเดิม เนื่องจากหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ ตามพระราชบัญญัติกระจายอำนาจฯ นั้น การจัดสรรเงินรายได้จากรัฐบาลสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น กล่าวคือ เงินรายได้จะแบ่งตามประเภทของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนั้นๆ ก็จะต้องแบ่งเงินรายได้แต่ละแห่งเท่า ๆ กัน จำนวนขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีมากกว่าเทศบาล จึงทำให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณในอัตราส่วนที่น้อยกว่าเทศบาล แต่เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลแล้ว จะทำให้สัดส่วนของการจัดสรรรายได้นั้นจะมาแบ่งเฉพาะในกลุ่มของเทศบาลซึ่งทำให้ได้รับภาษีจัดสรรในอัตราส่วนที่เพิ่มมากขึ้นอันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง อีกทั้งอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลนั้นมีมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล แม้ว่าแนวคิดการ

เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในชนบท ได้เริ่มตระหนักเห็นความสำคัญในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลและได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะอย่างต่อเนื่อง แต่ในระยะหลังไม่สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาบางประการที่เกิดขึ้นตามมาได้ (สุนทรชัย ขอบยศ, 2554 : 4 ; ภิรมย์พร ไชยยนต์, 2557 : 1-3) เนื่องจากศักยภาพของหน่วยงานในบางส่วนยังขาดความพร้อมและไม่ได้รับการพัฒนาจนทำให้เมื่อยกฐานะแล้วกลับไม่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานเท่าที่ควร

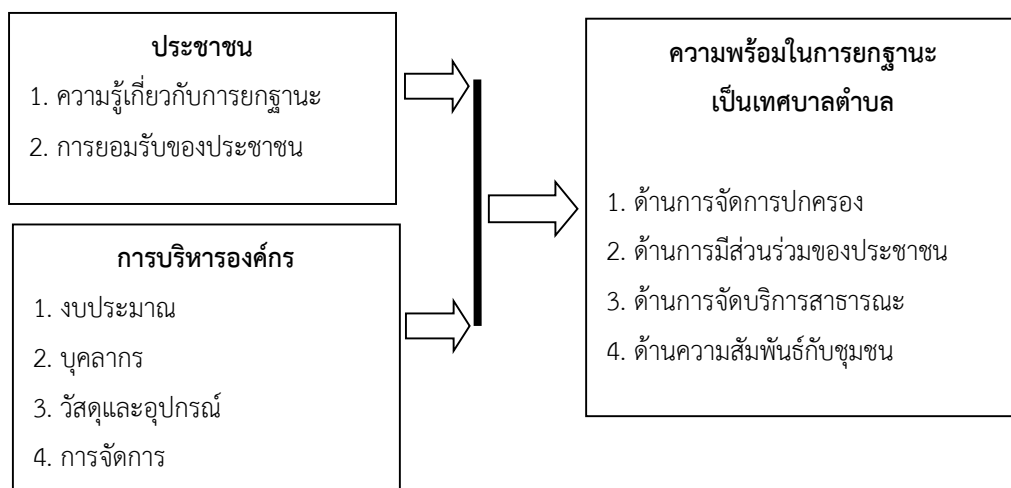
องค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ ตั้งอยู่ห่างจาก อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ไปทางทิศเหนือประมาณ 10 กิโลเมตร เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแรกๆ ของอำเภอชัยบาดาล ที่ยกฐานะจากสภาตำบล เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งตำบลศิลาทิพย์ มีเนื้อที่ประมาณ 118.5 ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่การเกษตร และมีพื้นที่เป็นภูเขาบางส่วน ครอบคลุมทั้งหมด 12 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,723 คน ซึ่งในปัจจุบันมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในพื้นที่ จนทำให้เกิดความต้องการการพัฒนาสาธารณูปโภคมากขึ้น เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ มีความต้องการในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล จึงน่าสนใจว่าองค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ มีความพร้อมเพียงใดในการที่จะจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบล โดยเฉพาะในแง่ของความพร้อมด้านการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ ในการที่จะยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลศิลาทิพย์ รวมถึงความรู้ความเข้าใจของประชาชน ที่มีต่อรูปแบบการปกครองแบบเทศบาลตำบล และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของท้องถิ่นซึ่งจะมีผลต่อความพร้อมในการจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลศิลาทิพย์ ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ โดยศึกษาถึงความพร้อม และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ที่จะนำไปสู่การยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล ความพร้อมด้านการบริหารงานองค์กร และความรู้ความเข้าใจของประชาชน เพื่อเป็นข้อมูลที่น่ามาใช้ในการประกอบการตัดสินใจยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอชัยบาดาลเป็นเทศบาลตำบล ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในหน้าที่เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลของประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ เพื่อเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจและเตรียมความพร้อมสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลที่จะดำเนินการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ประสิทธิภาพการบริหารองค์กรกับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาความพร้อมในการยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษา ความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ อำเภอยะบะดา จ.จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยประกอบด้วย ความรู้และการยอมรับของประชาชน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับการยกฐานะ 2) การยอมรับของประชาชน ประสิทธิภาพการบริหารองค์กร 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเงิน 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ 4) ด้านการจัดการ และความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล 4 ประเด็น ดังนี้ 1) ด้านการจัดการปกครอง 2) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน 3) ด้านการจัดบริการสาธารณะ 4) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน (สุนทรชัย ขอบยศ, 2554 ; สุกัญญา อินทนิลชัย, 2558) ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) โดยประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลการวิจัยเชิงลึกที่รอบด้าน

รูปแบบและวิธีการศึกษา การศึกษานี้จะใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้การวิจัยเอกสาร ค้นคว้าข้อมูลจากคำสำคัญ (Key words) รวบรวมจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์ในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ใช้การวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามกับประชาชนเพื่อศึกษาความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล และใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ และการประชุมสนทนากลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาการพัฒนาความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล

การวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วย

1. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลศิลาทิพย์ อำเภอยะบะดา จ.จังหวัดลพบุรี จำนวน 5,723 คน โดยใช้การคำนวณหากลุ่มตัวอย่างวิธีการ

ของ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง 374 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบมีระบบ (Systematic random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ ในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ที่มีลักษณะคำถามเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ และคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น ประกอบด้วย 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจและการยอมรับของประชาชน

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารองค์กร

ตอนที่ 4 ความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ เป็นข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้เสนอความคิดเห็น

3. การรวบรวมข้อมูล ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชาชนในพื้นที่ตำบลศิลาทิพย์ โดยมีนักวิจัยเป็นคนลงเก็บข้อมูล และการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแปลงข้อมูลเป็นรหัสตัวเลข และบันทึกลงในสื่อนคอมพิวเตอร์ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่เหมาะสมตามลักษณะของข้อมูล ได้แก่

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่อให้ทราบถึงลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามระดับความพร้อมในการยกฐานะ

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	ความพร้อมในการยกฐานะอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	ความพร้อมในการยกฐานะอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	ความพร้อมในการยกฐานะอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	ความพร้อมในการยกฐานะอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	ความพร้อมในการยกฐานะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 ใช้สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) เพื่อวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างประสิทธิภาพการบริหารองค์กรกับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล

การวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย

1. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้นำท้องถิ่น สมาชิกเทศบาล บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ ผู้นำชุมชน จำนวน 19 คน โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง และผู้ร่วมประชุมกลุ่มสนทนา โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม

1. แบบสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ที่มีโครงสร้างคำถามในการนำถาม เพื่อสัมภาษณ์ นายก รองนายก สมาชิกสภา และเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์

เกี่ยวกับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ และขออนุญาตบันทึกเสียงการสัมภาษณ์เพื่อรักษาเวลาในการบันทึกข้อมูล

2. แบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อเก็บข้อมูล บันทึกและตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่มสนทนา โดยกำหนดผู้ที่เข้าร่วมประชุมกลุ่มสนทนาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ตัวแทนประชาชน ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากวิธีการสังเกตด้วยแบบการสังเกต (Observation) ผู้วิจัยเข้าร่วมทำกิจกรรม สังเกต และจดบันทึก โดยสังเกตกิจกรรมในการสนทนากลุ่ม

3. การรวบรวมข้อมูล ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสารประเภท หนังสือ บทความวิชาการ สื่ออินเทอร์เน็ต กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยใช้การวิจัยเอกสาร เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ประกอบกับใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ และผู้นำท้องถิ่นถึงความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ และใช้แบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหารูปแบบการพัฒนาความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการประชุมสนทนากลุ่มนำมาจำแนก จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วสรุปเป็นประเด็นหลักและพรรณนาข้อความอย่างละเอียด เชิงบรรยาย และเชิงอธิบาย โดยพิจารณาจากคำตอบที่ได้ว่ามีความเป็นเอกฉันท์และฉันทามติ (Consensus) เพื่ออธิบายในลักษณะเชิงสัมพันธ์ทางสังคมอย่างมีเหตุผล รวมทั้งการอธิบายเชิงเปรียบเทียบเพื่อศึกษาและพัฒนาความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม

ผลการวิจัย

1. ความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์โดยภาพรวมมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลทั้งด้านงบประมาณ จำนวนประชากร ที่ตั้งของชุมชนมีการคมนาคมที่สะดวก สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีความเหมาะสม ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล เมื่อยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลแล้วจะทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารงานมากขึ้น สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลไว้ 3 ประการ คือ รายได้ ประชากร และความเห็นชอบจากราษฎรในท้องถิ่นนั้น โดยความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.40 รองลงมาคือผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 35.50 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 12.10 และ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์มีความพร้อมในการ

ยกฐานะ คิดเป็นร้อยละ 86.80 และมีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ไม่มีความพร้อมในการยกฐานะ คิดเป็นร้อยละ 13.20

1.2 ระดับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.387) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.492) รองลงมาคือ ด้านการจัดบริการสาธารณะ ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.485) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.508) และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการปกครอง ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.459) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการปกครองอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่ามากที่สุดคือ การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลจะทำให้การพัฒนาท้องถิ่นมีประสิทธิภาพมากขึ้น รองลงมาคือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสามารถและมีศักยภาพพร้อมจะยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล และข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลจะทำให้สามารถจัดเก็บภาษีรายได้เพิ่มขึ้นเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่ามากที่สุดคือ การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลจะทำให้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านการรับรู้ ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผลมากขึ้น รองลงมาคือ การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลจะทำให้ทุกหมู่บ้านมีตัวแทนคอยให้ความช่วยเหลือมากขึ้น และข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลจะทำให้สามารถติดตามผลการดำเนินงานโครงการต่างๆ มากขึ้น ด้านการจัดบริการสาธารณะอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่ามากที่สุดคือ การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลจะทำให้เกิดการพัฒนาด้านอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม รองลงมาคือ การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลจะทำให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากขึ้น และข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลจะทำให้เกิดการจัดสรรงบประมาณในการท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่ามากที่สุดคือ การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงมากขึ้น รองลงมาคือ การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลจะทำให้ประชาชนมีตัวแทนที่คอยดูแลให้ความช่วยเหลืออย่างทั่วถึงมากขึ้น และข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ การยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลจะทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางการเมืองในท้องถิ่นมากขึ้น

2. ความสัมพันธ์การบริหารองค์กรกับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ความพร้อมการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลกับประสิทธิภาพการบริหารองค์กร

Correlations	งบประมาณ	บุคลากร	อุปกรณ์	การจัดการ	การบริหารองค์กร
การจัดการปกครอง	.161**	.232**	.287**	.384**	.324**
การมีส่วนร่วม	.146**	.298**	.395**	.277**	.340**
การจัดบริการสาธารณะ	.290**	.337**	.413**	.437**	.451**
ความสัมพันธ์กับชุมชน	.185**	.261**	.310**	.289**	.319**
ความพร้อมยกฐานะ	.245**	.354**	.441**	.433**	.449**

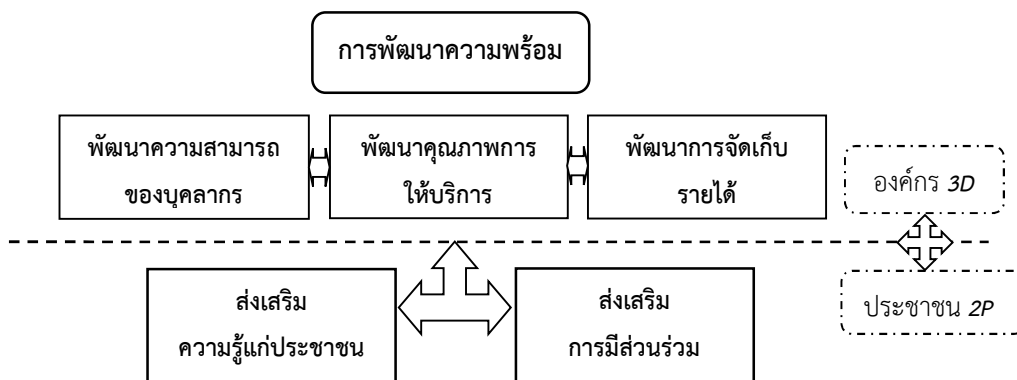
** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรกับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ประสิทธิภาพการบริหารองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุดคือ ด้านวัสดุและอุปกรณ์ รองลงมาคือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการ ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลกับประสิทธิภาพการบริหารองค์กร มีค่าเท่ากับ .449** ซึ่งมีค่าเป็นบวก แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลด้านการจัดการปกครอง ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดบริการสาธารณะ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน กับประสิทธิภาพการบริหารองค์กรมีค่าเป็นบวก แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดคือ ความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลด้านการจัดบริการสาธารณะกับประสิทธิภาพการบริหารองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. แนวทางการพัฒนาความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนาความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

- 1) ส่งเสริมความรู้แก่ประชาชน โดยการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชนและสร้างความตระหนักให้กับประชาชนเรื่องบทบาทและหน้าที่ของพลเมือง การสร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับผลดีและผลเสียในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล
- 2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกระดับ โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาความร่วมมือ เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้กับประชาชน โดยเชื่อมโยงกิจกรรมการพัฒนากับวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่น
- 3) พัฒนาความสามารถของบุคลากร ควรพัฒนาความสามารถของบุคลากร โดยจัดให้มีการอบรมและพัฒนาบุคลากรภายในหน่วยงาน และเพิ่มอัตรากำลังของบุคลากรให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่และรองรับภารกิจ เพื่อสร้างความพร้อมในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล
- 4) พัฒนาคุณภาพการให้บริการ โดยการปรับทัศนคติในการทำงานของข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้มีความเป็นมืออาชีพ พัฒนาระบบและกลไกการให้บริการอย่างชัดเจน โดยมีการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งมีระบบการบริหารจัดการธรรมาภิบาลที่ดี
- 5) พัฒนาการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ โดยการจัดทำแผนในการจัดเก็บรายได้ให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับภารกิจที่จะมีเพิ่มมากขึ้นเมื่อยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล

ภาพที่ 2 แนวทางการพัฒนาความร่วมมือในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล แบบ 2P3D

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าประเด็นสำคัญที่ต้องนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์โดยภาพรวมมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ทั้งด้านงบประมาณ จำนวนประชากร ที่ตั้งของชุมชนมีการคมนาคมที่สะดวก สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีความเหมาะสม ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลไว้ 3 ประการ คือ รายได้ ประชากร และความเห็นชอบจากราษฎรในท้องถิ่นนั้น โดยความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง รองลงมาคือ มีความรู้ความเข้าใจระดับสูง และมีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์มีความพร้อมในการยกฐานะ ระดับความพร้อมการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาพบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วม รองลงมาคือ ด้านการจัดบริการสาธารณะ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการปกครอง เนื่องจากการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลให้ประสบผลสำเร็จนั้นจำเป็นต้องมีประชาชนต้องมีส่วนร่วมและมีความรู้เกี่ยวกับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลจึงจะทำให้เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงฐานะดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพไม่เกิดปัญหาตามมา สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา อินทนิลชิตจ้อย (2558) ที่พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลลำพามีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล โดยถือว่าผ่านเกณฑ์ทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นประชากร รายได้ที่ต้องการการบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง บุคลากร รวมทั้งแนวเขตหรือที่ตั้ง และเมื่อพิจารณาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพายเป็นต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งในด้านการวางแผน ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี และด้านบริหารงานบุคคล และประชาชนในตำบลลำพามีความพร้อมต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพายเป็นระดับปานกลาง

สอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาส์ สีเนหา (2552) ที่ได้ศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาลโดยภาพรวมแล้วมีความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ทั้งด้านงบประมาณ จำนวนประชากร สภาพทางเศรษฐกิจสังคม ที่ตั้ง ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล เมื่อยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลแล้วจะทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารงานของท้องถิ่นตำบลเวียงตาลมากขึ้น เนื่องจากมีงบประมาณในการบริหารงานมากขึ้น และองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล มีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล รวมทั้งมีการจัดเวทีประชาคมในแต่ละหมู่บ้านเพื่อสำรวจเจตนารมณ์ของประชาชน โดยถือเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการยกฐานะ ผลปรากฏว่าผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่ร้อยละ 96.17 เห็นด้วยกับการยกฐานะ

2. ความสัมพันธ์การบริหารองค์การกับความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์ พบว่า

องค์การบริหารส่วนตำบลศิลาทิพย์มีประสิทธิภาพการบริหารองค์การโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลกับประสิทธิภาพการบริหารองค์การโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน ด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดคือ ด้านการจัดบริการสาธารณะ กับประสิทธิภาพการบริหารองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทพร ใจชื่น และ อรพันธ์ กลั่นทพฺระ (2558) ที่ศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนและคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ต่อการยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้างขึ้นเป็นเทศบาลตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ และรายได้ต่อเดือนไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นต่อการยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้างขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ส่วนของอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีผลต่อระดับความคิดเห็นต่อการยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้างขึ้นเป็นเทศบาลตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลตำบลพบว่า มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้างขึ้นเป็นเทศบาลตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งในทำนองเดียวกับ สุนทรชัย ขอบยศ (2554) ที่ศึกษาพบว่าเทศบาลตำบลที่เปลี่ยนแปลงฐานะในระยะแรกต้องพบกับความท้าทายหลายประการ กล่าวคือใน มิติการเมืองท้องถิ่น มีการแข่งขันทางการเมืองของเทศบาลตำบลที่รุนแรงขึ้น ก่อให้เกิดการรวมกลุ่มทางการเมืองของนักการเมืองในท้องถิ่นมากขึ้น อีกทั้งผู้นำท้องถิ่นที่จะมีความโดดเด่นมากขึ้น ส่วนมิติด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ยังจำกัดเฉพาะการเลือกตั้ง โดยรวมการมีส่วนร่วมก็ไม่ต่างจากเมื่อครั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนยังเชื่อมั่นในตัวผู้นำชุมชนอยู่มาก ส่วนมิติด้านการจัดบริการสาธารณะ นั้นบทบาทหน้าที่ของเทศบาลตำบลไม่ต่างจาก ขององค์การบริหารส่วนตำบลมากนัก แต่ที่กระทบโดยตรงคือ ปัญหาทางการคลังของเทศบาลตำบลซึ่งไม่ได้รับตามการประมาณการและมีผลต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบล สำหรับมิติด้านความสัมพันธ์กับชุมชนนั้น ประเด็นที่ท้าทายด้านความร่วมมือระหว่างเทศบาลตำบลกับผู้นำท้องถิ่นและชุมชนในการพัฒนา และจะเกิดความท้าทายเรื่องความเป็นตัวแทนอันเนื่องมาจากการแบ่งเขตในการเลือกตั้งของเทศบาลตำบล ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลที่จะยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลควรมีการวางแผนดำเนินงานภายหลังการยกฐานะโดยเน้นการทำงานแบบเครือข่ายภายในพื้นที่มากขึ้นและสมาชิกสภาเทศบาลต้องทำหน้าที่เข้าถึงประชาชนในเขตพื้นที่มากขึ้น

3. แนวทางการพัฒนาความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1) ส่งเสริมความรู้แก่ประชาชน เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชนและสร้างความตระหนักให้กับประชาชนเรื่องบทบาทและหน้าที่ของพลเมือง การสร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม และให้ความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาส์ สีนหา (2552) ได้ศึกษาพบว่า ขั้นตอนของการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลนั้น เริ่มจากที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติเห็นชอบการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล การชี้แจงทำความเข้าใจและให้ความรู้รวมทั้งการสำรวจเจตนาของประชาชน จากนั้นจึงเสนอข้อมูลเพื่อขอความเห็นชอบผ่านนายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด และกระทรวงมหาดไทย ตามลำดับ ส่วนปัญหาและอุปสรรคนั้นเกิดจากแนวเขตการปกครองที่มีการทับซ้อนไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ควรสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชน ตลอดจนสนับสนุนการมีส่วนร่วมมากขึ้นในทุกๆ โครงการ

2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกระดับ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาความร่วมมือ เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้กับประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาส์ สีนหา (2552) ได้ศึกษาพบว่า ขั้นตอนของการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลนั้น เริ่มจากที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติเห็นชอบการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล การชี้แจงทำความเข้าใจและให้ความรู้รวมทั้งการสำรวจเจตนาของประชาชน จากนั้นจึงเสนอข้อมูลเพื่อขอความเห็นชอบผ่านนายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด และกระทรวงมหาดไทย ตามลำดับ ดังนั้นจึงควรสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชน ตลอดจนสนับสนุนการมีส่วนร่วมมากขึ้นในทุกๆ โครงการ

3) พัฒนาความสามารถของบุคลากร เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากร โดยการอบรมและพัฒนาบุคลากร และเพิ่มอัตราค่าจ้างให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่และรองรับภารกิจ สอดคล้องกับ บริดา อำพิน (2553) ได้ศึกษาพบว่า การยกระดับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียงเป็นเทศบาลตำบลจะต้องพิจารณาจากหลักเกณฑ์การยกฐานะเป็นเทศบาล จะต้องจัดทำแผนเพื่อการเตรียมพร้อม อีกทั้งต้องทำความเข้าใจกับสมาชิกสภาท้องถิ่นและประชาชนให้เห็นถึงความแตกต่างและความเจริญก้าวหน้าของทั้งท้องถิ่นและตัวบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาส์ สีนหา (2552) ได้ศึกษาพบว่า ขั้นตอนของการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลนั้น เริ่มจากที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติเห็นชอบการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล มีปัญหาและอุปสรรคเกิดจากแนวเขตการปกครองที่มีการทับซ้อนไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง และควรมีการปรับปรุงด้านบุคลากร โดยจัดให้มีการอบรมและพัฒนาบุคลากรภายในหน่วยงาน เพื่อสร้างความพร้อมในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล

4) พัฒนาคุณภาพการให้บริการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการให้บริการโดยพัฒนาระบบและกลไกการให้บริการอย่างชัดเจน ประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งมีระบบการบริหารจัดการธรรมาภิบาลที่ดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉัตรสุมน พุฒิวิญญู และสิริพันธ์ พลรบ (2558) ที่ศึกษาแนวทางการปรับปรุงฐานะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น:กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปรับปรุงฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลมีสาเหตุมาจาก 1) การปรับปรุงฐานะการปกครอง

ทำให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสูญเสียตำแหน่ง 2) ความสามารถทางการคลังและการจัดการรายได้ และ 3) ปัญหาประชากรในบางพื้นที่มีการเคลื่อนไหวประชากรมาก ทั้งนี้จึงควรให้มีการจัดทำมาตรการบังคับเพื่อให้ฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความเหมาะสม ทั้งขนาด ประชากร รายได้ โดยหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด โดยนายอำเภอและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายโดยดำเนินการพัฒนาศักยภาพในการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

5) พัฒนาการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากกระบวนการเปลี่ยนแปลงฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นฐานในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล คือ การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนและเป็นการแสดงเจตนาของประชาชนในพื้นที่ต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดประชุมประชาคม เพื่อระดมความคิดเห็นของประชาชนว่ามีแนวทางหรือเหตุผลอะไรที่จะต้องเปลี่ยนแปลงฐานะ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น และทำให้ประชาชนเข้าใจและยอมรับเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงควบคู่กับการพัฒนาองค์กรด้านบุคลากร และการให้บริการให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ แวฮามะ แวฮูญ (2556) ที่ได้ศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะให้องค์การบริหารส่วนตำบลสะกา เพิ่มความรู้และสร้างความตระหนักให้กับประชาชนเรื่องบทบาทและหน้าที่ของพลเมือง สร้างอาคารสำนักงานเทศบาลตำบลใหม่ สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับผลดีและผลเสียในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ทำประชาพิจารณ์เพื่อสอบถามความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้นควรเพิ่มอัตราค่าจ้างของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลสภาให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่ และรองรับภารกิจเมื่อมีการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลและควรมีการจัดทำแผนในการจัดเก็บรายได้ให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับภารกิจที่จะมีเพิ่มมากขึ้นเมื่อยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ระดับประเทศ รัฐบาลควรสนับสนุนการกระจายอำนาจทางการคลังสู่ท้องถิ่น ปรับบทบาทและภารกิจการบริหารท้องถิ่นให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน เพื่อให้สามารถดำเนินการกิจในลักษณะที่สนับสนุนเชื่อมโยงกัน และประสานการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม ควบคู่ไปกับการเร่งรัดถ่ายโอนภารกิจและงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น เอื้ออำนวยให้ท้องถิ่นสามารถจัดบริการสาธารณะที่ได้มาตรฐาน และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตามความจำเป็น และเหมาะสมกับศักยภาพของท้องถิ่น

ระดับจังหวัด ควรมีนโยบายในการกำหนดทิศทางการกิจการปกครองท้องถิ่นอย่างชัดเจน สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัดให้มีความถูกต้อง เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของหน่วยงานท้องถิ่นโดยเน้นการบริการที่มีคุณภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม รวมทั้งเสริมสร้างกลไกในการตรวจสอบโดยภาคประชาชนท้องถิ่น ควรมีนโยบายปลูกจิตสำนึกประชาชนใน

ท้องถิ่น เพื่อเป็นแกนหลักของการพัฒนาการโดยเข้ามามีส่วนร่วม ส่งเสริมบทบาทของประชาชนให้มีพลังที่เข้มแข็ง โดยมีการจัดทำกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ร่วมกันให้สามารถช่วยเหลือชุมชนของตนเองได้

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต้องส่งเสริมการให้บริการสาธารณะและการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง โดยให้สามารถเข้าถึงข้อมูล และมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน การทำงาน และการบริการสาธารณะ รวมทั้งร่วมติดตามและตรวจสอบการดำเนินงาน ด้านการจัดการปกครอง ควรมีการจัดทำแผนในการพัฒนาท้องถิ่น มุ่งเน้นการให้บริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน รับผิดชอบต่อชุมชน และมีความโปร่งใสมากขึ้น และปรับระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรมีการให้ความรู้แก่ประชาชน อาจจะจัดในลักษณะ การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย แผ่นพับประชาสัมพันธ์ หรือการฝึกอบรม เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจในการพัฒนาท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาที่จัดทำไว้ ด้านการจัดบริการสาธารณะ ควรมีการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในหน่วยงานอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะการเพิ่มความรู้ด้านบัญชีและภาษีอากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ ควรมีมาตรการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรที่ทำงานดี ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ควรร่วมกับผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น เน้นการส่งเสริมอาชีพ การจ้างงาน เพื่อสร้างหลักประกันด้านรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่ประชาชน รวมทั้งส่งเสริมสวัสดิการชุมชนแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

เอกสารอ้างอิง

- จิรศักดิ์ บางท่าไม้. (2556). การเตรียมความพร้อมการยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล กรณีศึกษาอำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 8(1), 229-259.
- ฉัตรสุนน พงศ์นิญโญ และสิริพันธ์ พลรบ. (2558). แนวทางการปรับปรุงฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล. *วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข*, 1(3), 208-228.
- นันทพร ใจชื่น และ อรนนท์ กลันทปุระ (2558) การยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ขึ้นเป็นเทศบาลตำบล: ศึกษาความคิดเห็นของประชาชน คณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่. *วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา*, 4(1), 116-125.
- ภิรมย์พร ไชยยนต์. (2557). การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น: ศึกษากรณีการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในระดับจังหวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปรีดา อำพิน. (2553). ความคิดเห็นของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการยกระดับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียงเป็นเทศบาลตำบลหนองเหียง อำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- แวฮามะ แวญนุ. (2556). *ความพร้อมในการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลสะกา อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุกัญญา อินทนิตจ้อย. (2558). *ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุธาศ์ สีเนหา. (2552). *ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุนทรชัย ขอบยศ. (2554). *กระบวนการและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลในจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

Translated Thai References

- Aumpin, P. (2010). *Opinions of Local Administrative Organization Personnel in the Upgrading Nongheang Sub-District Administrative Organization to Nongheang Municipality, Panasnikom District, Chonburi Province*. Thesis for Master degree of Political Science, Burapha University. (In Thai)
- Bangthamai, J. (2013). Preparation of Upgrading Sub-district Administration Organization to Sub-district Municipality: Case Study of Warinchamrap District, Ubon Ratchathani Province. *Journal of Politics Administration and Law*, 8(1), 229-259. (In Thai)
- Chaiyon, P. (2014). *Decentralization to Local Administrative Agencies: A Case Study of Self-government Based Upon the Will of the People in the Provincial Level*. Thesis for Master degree of Law in Law, National Institute of Development Administration. (In Thai)
- Chopyot, S. (2011). *Process And Impact From Tambon Administrative Organization (TAO) To A Sub-District Municipality: A Case Study Of Sub-District Municipality in Khon Kaen Province*. Thesis for Master degree of Public Administration, National Institute of Development Administration. (In Thai)
- Intanachitjuie, S. (2015). *The Readiness of Lam Phaya Subdistrict Administrative Organization, Mueang District, Nakon Pathom Province, towards the Enhancement to be the Subdistrict Municipality*. Thesis for Master degree of Public Administration, Rajamangala University of Technology Rattanakosin. (In Thai)

- Jaichuen, N. & Gluntapura, O. (2015). The Upgrading of Tharongchang Subdistrict Administrative Organization, Phunphin, Surat Thani to Sub-district Municipality: A Study of the Opinion of People, Administrators and Staffs. *Journal of Interdisciplinary Research: Graduate Studies*, 4(1), 116-125. (In Thai)
- Prutipinyo, C. & Polrob, S. (2015) Improvement of Local Government Status: A Case Study of Tambon Administrative Organization. *Public Health & Health Laws Journal*, 1(3), 208-228. (In Thai)
- Srineha, S. (2009). *The Readiness of the Wiangtan Tambon Administrative Organization, Hangchat District, Lampang Province to be Upgraded to Tambon Municipality*. Thesis for Master degree of Political Science, Chiang Mai University. (In Thai)
- Waeyunu, W. (2013). *The Readiness to Upgrade from Sub-District Administrative Organization to be Municipal District. Case Study: The Sakam Sub-District Administrative Organization, Mayo District, Pattani Province*. Thesis for Master degree of Public Administration in Public Administration, Khon Kaen University. (In Thai)